

STATUS IKAN-IKAN KOMERSIAL YANG UTAMA DI TASIK KENYIR

RUZMI BIN HASHIM

**FAKULTI PERIKANAN DAN SAINS SAMUDERA
UNIVERSITI PERTANIAN MALAYSIA**

1993

e/n 439

LP 444

1100023734

TERENGGANU

ark

LP 35 FPSS 1 1993

1100023734

Status ikan-ikan komersial yang utama di Tasik Kenyir / Ruzmi Hashim.

PERPUSTAKAAN
KOLEJ UNIVERSITI SAINS & TEKNOLOGI MALAYSIA
21030 KUALA TERENGGANU

1100023734

1100023734		

Lihat sebelah

**HAK MILIK
PERPUSTAKAAN KUSTEM**

LP
35
FPSS
1993

TERENGGANI

STATUS IKAN-IKAN KOMERSIAL YANG UTAMA DI TASIK KENYIR

Oleh

RUZMI BIN HASHIM

Laporan projek ini adalah merupakan sebahagian daripada keperluan untuk mendapatkan Ijazah Bacelor Sains Perikanan

FAKULTI PERIKANAN DAN SAINS SAMUDERA
UNIVERSITI PERTANIAN MALAYSIA
SERDANG, SELANGOR
1993

1100023734

200002802

PENGHARGAAN

Alhamdulillah, dalam keadaan yang tidak membantu, dapat juga saya menyiapkan kajian ini.

Pertama sekali setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih khas kepada En. Mohamad Zaidi Zakaria, selaku penyelia pertama. Banyak masanya telah digunakan untuk membantu menyiapkan Kertas projek ini. Jutaan terima kasih juga kepada En. Johari, Suliman, Hj. Sukiman, Mazlan, Sunita, Perumal, Rashid and Fadhil di atas pertolongan yang diberikan. Juga kepada staf perpustakaan, En. Mokhtar, Puan Roma, Puan Siti dan Puan Natrah. Begitu juga kepada pihak Pusat Perikanan Darat Negeri Terengganu, khasnya kepada En. Hanafiah, En. Zulkifli dan En. Zainal yang banyak memberi kerjasama. Kepada roommate dan kawan-kawan yang banyak membantu dan memberi perhatian serta menenangkan fikiran. Akhirnya, buat keluarga Kak Siti yang amat memahami, memberi perhatian dan sokongan moral. Kepada Zakiah yang sentiasa memberi semangat dan mengembirakan serta kepada emak, ayah dan keluarga tersayang. Terima kasih sekali lagi.

-Wassalam-

penulis

ABSTRAK

Kajian status ikan-ikan komersial yang utama di Tasik Kenyir adalah bertujuan untuk mengenalpasti ikan-ikan komersial yang terdapat di stesen kajian, menentukan status biologi, taburan dan kelimpahan relatif dan pemilihan langkah-langkah pengurusan. Tiga spesies ikan komersial yang utama telah dikenalpasti iaitu *Hampala macrolepidota*, *Mystus nemurus* dan *Puntius schwanenfeldii*. Ketiga-tiga spesies ini adalah paling dominan, meliputi 59.4 peratus daripada jumlah tangkapan dalam penyampelan dan mewakili sebanyak 61.4 peratus dari jumlah pendaratan ikan komersial pada tahun 1992.

Perhubungan panjang berat bagi *H. Macrolepidota* ialah $W = 0.0533 L^{2.4664}$ dan faktor keadaan relatif, Kn ialah 1.0228, *M. nemurus* mempunyai perhubungan $W = 0.0180 L^{2.8682}$ dan $Kn = 1.0264$ manakala perhubungan bagi *P. schwanenfeldii* ialah $W = 0.0123 L^{3.01009}$ dan $Kn = 1.0029$. Bentuk tumbesaran bagi *H. macrolepidota* dan *M. nemurus* ialah alometrik dan *P. schwanenfeldii* ialah secara isometrik.

Beberapa langkah pengurusan telah dibuat untuk memajukan perikanan rekreasi seperti penambahan stok

dan pengawalan eksploitasi sumber. Spesies yang penting kepada perikanan rekreasi seperti ikan Sebarau (*Hampala macrolepidota*), Baung (*Mystus nemurus*) dan Toman (*Channa micropeltes*) boleh dilepaskan ke dalam tasik untuk menambahkan stok ikan tetapi perlu diikuti dengan pengkulturan spesies mangsa. Spesies mangsa yang dicadangkan ialah Tilapia (*Tilapia mossambica*). Eksploitasi sumber dapat dikawal dengan penguatkuasaan terhadap saiz mata pukat, jenis ikan yang boleh ditangkap dan jenis alat yang boleh digunakan serta pengawalan perlesenan.

ABSTRACT

A status study of the major commercial fishes in Tasik Kenyir was conducted to indentify the commercial fishes that were found in the study station, to determine the biological status, distribution and relative abundance and to select proper management measure. The three major commercial fishes that were identified are *Hampala macrolepidota*, *Mytus nemurus* and *Puntius schwanefeldii*. These three species were the most dominant, representing 59.4 percent of the sample catch and 61.4 percent of the total catch of commercial in 1992.

The length weight relationship for *H. macrolepidota* was $W = 0.0533 L^{2.4664}$ and the relative condition, K_n was 1.0228, *M. nemurus* had a $W = 0.0180 L^{2.8682}$ relationship with $K_n = 1.0264$, where as *P. schwanefeldii* had a $W = 0.0123 L^{3.01009}$ relationship with $K_n = 1.0029$. There are a allometric growth for *H. macrolepidota* and *M. nemurus* and *P. schwanefeldii* growth was isometric trend.

Increase of stock and controlling of resource exploitation were a few of the management steps taken to develop recreational fishing. Pertinent species for

recreational fishing such as Sebarau (*Hampala macrolepidota*), Baung (*Mystus nemurus*) and Toman (*Channa micropeltes*) could be released into the lake to increase fish stock but this must be followed by culturing a prey species. Tilapia (*Tilapia mossambica*) is suggested for this need. Resource exploitation could be controlled through restricting mesh size of net used, allowable catch and fishing gear, and strict licencing.